

Fejlesztik a technológiát, növelik a termelékenységet

Két üzem készülődése a feladatok végrehajtására

Már szinte közmondás-számba ment, hogy év elején visszaesik a gyárak termelése, a sok ünnepnap nyomán lankad a munka lendülete, akadózik a termelés. Tavaly még így volt jó néhány szegedi üzemben, s az első negyedév statisztikája szomorú adatokkal bizonyította a valóságot. De az idén nem így lesz! Eljön majd ismét a negyedév vége, s akkor a számok is igazolják, ami jelenleg még csak az elhatározottságban, az akaratban rejtezik.

A LÁDAÜZEM KEZDEMÉNYEZETT A FALEMEZGYÁRBAN,

az az üzemrész, mely az elmúlt esztendőben talán a legkevesebb eredményességet mutathatna fel. Úgy látszik, végeképp meg szeretnék változtatni a munkájukról kialakult véleményét, és épp ezért felszabadulásunk évfordulójának tiszteletére szülő versenyfelajánlásukban nem annyira a teremtőteljesítés vállalása, hanem inkább a technológiai figyelem megtartása, a figyelem megszilárdítása, a hiányzások csökkentése és a minőségi munka szerepel.

Összeült a gyár gazdasági vezetősége, pártszervezete és az üzem bizottsága a tegnapi napon, hogy megvitassák a lemezcarnok, illetve az egész üzem esélyeit a szocialista munkaverseny folytatására. Azt a helyes elvet tartották szem előtt, hogy azokon a területeken van a legnagyobb szükség erőteljes versenyre, ahol a legnehezebb kiemelkedő eredményeket elérni. A versenyfeladatok tervezését megkezdtek, és bizonyosra vehették, hogy a falemezgyári dolgozók lendületes versenye megtorpanás nélkül fog haladni április 4. tiszteletére.

Nem érdektelen megemlíteni, hogy meglehetősen korán elkészült az üzem műszaki és technológiai fejlesztési, takarékosági, segédanyag- és szerszámfelhasználási terve, valamint az újítási feladattér. Általában az 1959 harmadik negyedévi tényszámok csökkentését írnyozzák elő ezek a tervek.

A VASÖNTÖDE FEJLŐDÉSÉRE JELLEMZŐ,

hogy az üzem produktív, termelő része ezekben a napokban tíz új dolgozóval bővült. Eddig összesen 41-en dolgoztak a formázóban, most 51 lesz a létszám. Nemcsak a létszám emelésével indul neki a vállalat az új tervfeladatok megoldásának, legalább ilyen, ha nem nagyobb fontossággal bír, hogy egyúttal 17 százalékos termelékenységgel kell megvalósítani a tervet. Azt viszont bátran állíthatjuk, hogy nyoma sincs az ünnep utáni hangulatnak. Derekas hétköznapi munka folyik, készülnek a tervek és a versenyfelajánlások kidolgozása, töretlen a verseny-szellem — április 4. méltó köszöntésére.

A múlt év utolsó hónap-

jaiban kimagasló eredményeket értek el a Vasöntöde dolgozói, különösen ha a selejt csökkenésének mértékét vesszük figyelembe. A kongresszusi munkaverseny keretében létrejött eredmények meghaladták az üzem tízéves múltja alatt elért sikereket. A verseny lendület nem csappant le a pártkongresszus után sem. Az év első napjaiban pedig újabb törekvések jutottak felszínre a munkások köréből: megindult a folyamat a szocialista munkabrigád címmel küzdő brigádok alakulására.

Merészség lenne megkockáztatni egy olyan kijelentést, hogy a szegedi üzemek, vagy akárcsak a két gyár, a Vasöntöde és a Falemezgyár maradéktalanul teljesíteni fogja első negyedéves tervét. Azt viszont bátran állíthatjuk, hogy nyoma sincs az ünnep utáni hangulatnak. Derekas hétköznapi munka folyik, készülnek a tervek és a versenyfelajánlások kidolgozása, töretlen a verseny-szellem — április 4. méltó köszöntésére.

Hasznos kezdeményezés az Újszegedi Haladás Tsz-ben

Az újszegedi Haladás Tsz vezetői korábban sokat gondolkodtak azon, hogy miként lehetne biztosítani a tagok állandó, üzemzerű foglalkoztatását a téli hónapok idején is. Hiszen az őszi termésbetakarítás után a virág- és a zöldségaját hűtőházakban sem került mindenkinek elegendő munkája. Ezért egy kisebb méretű tartósító kísérleti üzem létesítettek pár hónappal

ezelőtt. Készítettek eddig 55 mázsa savanyított vöröscékla-salátát, vásároltak megfelelő edényeket, s ezekbe pedig mintegy 60 mázsa fűszeres, hordóskáposztát rakdortak el. Ezeknek a készítményeknek már sokfelé jó híre van a városban. A vásárlók állítják: Szegeden a Haladás Termelőszövetkezetben készítik a legzamatosabb hordóskáposztát. Hasonló vélemények vannak az itt készült ecetes paprikáról is.

Jelentős mennyiségű savanyított készárnya van most is a szövetkezetnek, pedig az eladott portékákért már több mint 20 ezer forintot kapott a közösség. Felbuzdulva a váratlan sikereken, a vezetőség most elhatározta: az esztendő végére nagymértékben kibővíti a tartósító üzemüket.

Káposzta-, vöröscékla- és paprikafélék mellett csinalnak nagy mennyiségű zöldségparadicsom-, dinnye- és egyéb savanyított készítményeket is.

A bőség kosarát magunknak kell megtöltenünk

A mesék világa a gyermeké. Mitagadás, annak idején nekünk is jó volt elábrándozni a kívánságteljesítő tündérek, a varázsigére nyíló kincsesbarlangokról, a rézhegyek közé temetett csodaerszénről — azonban ennek vége. Belenőtünk a mi társadalunkba, küzdői lettünk a zökkenős, valószerű életnek, amelyben a szép kilátások ellenére sincsenek legendák és csodák, mert fel akarunk emelkedni a szocialista jólét magaslatára, izmainkat meg kell feszítenünk.

Magától értetődő dolgok ezek, mégis többen hangoztatják Szegeden is: »Majd a kommunizmus megcsináljuk«. Az ilyen egyének — bár napról napra fogy a számuk — csak bírálhatnak, elégedetlenkednek, a rendszert hibáztatják például azért, mert vastak a citrom héja, de a kisujjukat sem mozdítanák meg a közjó gyarapításáért.

Ha tárgyilagossá akarunk maradni, vég-eredményben még az is »pozitívumnak« könyvelhető el, hogy a letűnt érá hívei közül nagyon sokan kiközökltek már szinte apátiaszerű közönyükből és kezdik — ha jelentéktelen dolgok miatt is — kritizálni a munkáshatalmat. Most már ökis kezdik belátni, hogy a szocializmus az ő ábrándjaiktól, akaratuktól függetlenül is szilárdan megvetette a lábát, legyőzni, szétrobbantani lehetetlen, s esetleg csak szidni lehet kisebb fogyatékoságai miatt. S bármilyen anakronizmusként hat is, a népi demokrácia még ebből is hasznót húzhat olyan értelemben, hogy a rosszindulatú, de olykor jogos kifogásokat figyelembe véve kijavítja a hibákat. Biztosak vagyunk benne, hogy — a javíthatatlanság kivételével — lassan a volt polgárság is átförmálódik és részt vesz valamilyen hasznos tevékenységben. Nemrég egy Szegeden lakó, volt földbirtokos amiatt panaszkodott, hogy kénytelen irodában »savanyodni«, pedig nagyon szeretne valamilyen termelőszövetkezetben dolgozni mint gyümölcsstermesztési szakember. Ez az ember megmutatta valóban értékes tanulmányát is, amely alkalmas arra, hogy a nagyzemmi gyümölcsstermesztés elméleti alapját képezze.

Természetesen nemcsak a régi urak szeretik általában mintegy páholyból szemlélni a párt és a tömegek erőfeszítéseit az előrehaladásért. Ha csupán ők ringatnák magukat abban az illúzióban, hogy a népgazdaságfejlesztési tervek megvalósításához nem kell különösebb erőfeszítés, szót sem vesztegetnénk erre a kérdésre. Tapasztaljuk azonban, hogy a parasztságnak egy vékonyabb rétege még mindig tévovázik, húzódozik a termelőszövetkezetbe való belépéstől, jóllehet milliók bizonyítják már, hogy az igazi boldogulás útja egyes-egyedül az összefogás. Nagyzemmi termelés nélkül nincs szocializmus, sőt, a második öt éves tervet is csak nagy erőfeszítések árán lehetne teljesíteni, ha megmaradnánk a szét-szórt parcellagazdálkodás alapján. A mezőgazdasági termelés 30—32 százalékos növekedését írja elő 1965-ig a terv, s erre csak — mint az élet igazolja — a termelőszövetkezetek képesek. Bár a jelenlegi életszínvonalal elégedett általában a falusi lakosság is, az egyéni földművelés talaján ennél magasabb fokra nem lehet feljutni. Pedig még igen sok a tennivaló. A villanyfényeken és mozikon kívül szükség van több művelődési otthonra, modern háztartási gépekre, televízióra, könyvtárakra stb. Lehetetlen állapot, hogy még ma is, nem egy parasztsaládnál csupán a kalendárium az egyetlen olvasmány. A költő jóslta szellem napvilága még nagyon gyéren jut el sok-sok elszórt kis tanya és falusi ház ablakáig — ezt a helyzetet csak a szövetkezeti mozgalom győzelmével lehet megváltoztatni.

Régeen a hivatalos propaganda előszeretettel nevezte tejjel-mézszegedről Kánaánnak ezt az országot. Az uralkodó osztály szemszögéből nézve nem is volt ez hazugság. Csak éppen a »nemzetfenntartó elem«-ek, a dolgozó tömegek akartak mindig éhenedni a mesésnek kikiáltott, gazdag magyar földön. Csináltak pompás divatlapokat, festettek bőségszaras, mosolygós angyalokat, terveztek minden kényelemmel ellátott palotákat, de a nép legfeljebb csak a szegénység legmélyéről csodálhatta mindezeket. Készültek tetszetős statisztikai kimutatások, az újságok megírták, hogy a főispán milyen drága ruhát kreáltatott magának bálanyasága alkalmából, de a nemzeti nyomor meztelen valós-

ságán ez mit sem változtatott. Móra az éhező kisgyermek, Mórész pedig az életörömeiket vesztett, rongyos munkásemberek síró panaszaikat jegyezte noteszébe.

Most a kubikosnak sem gond a megélhetés, nem kell rettegetve gondolnia a holnapra. A néptanító sem jár ócska, féslett kabátban, a munkás álmát nem nyugtalanítja a munkanélküliség. Az életpályák és lehetőségek nyitottak, egyenesek. Aki dolgozni akar, az államhatalom védelme alatt rendezheti be otthonát. Csak a dologkerülőket és a bűnözőket közzösíti ki magából a társadalom. Itt tartósan nem boldogulhat más, csak aki valamilyen hasznos dolgot cselekszik, s leteszi a maga obulusát a népgazdaság asztalára. A nemzeti jövedelem 50 százalékos növekedéséhez minden egyes állampolgárnak ereje és tudása legjavával kell hozzájárulnia az új öt éves terv időszaka alatt, s ez az általunk felállított »terülj asztalkám« lesz az, amelyről ki-ki érdeme szerint vehet. Nem elég, ha csak a kommunizmus és közvetlen követőik, segítőik török magukat — a népjólét megeremeléséért kötelessége küzdeni minden embernek.

Ma a hatalom a munkásszolgálat kezében van, rendszerünk alapja a munka. A bőség kosarát nekünk, magunknak kell szorgalmas munkával megtölteni, mert nincs más, aki megtöltsé helyettünk. Munkánk győzelmét, a kezünk és eszünk produkálta hasznát azonban senki nem zsebelheti be előlünk, mint a felszabadulás előtt. Ami nincs benne a fizetésekor kapott borítékban, az meglehetősen Szegeden is az új lakóházakban, a klinikák bővítésében, üzemek létesítésében és bővítésében, a közvilágítás korszerűsítésében és így tovább. Csak a mának élő, magának való kicsinyes egoisták nem akarják ezt megérteni — a dolgozó többsége helyesli, támogatja a jelenlegi gazdálkodást.

A boldogság nemcsak azt jelenti, hogy valaki tökéletesen felszerelt otthonát technikai és kulturális eszközökkel, hanem azt is, hogy a város, az ország is ugyanígy megdagodjék és a tömegek is mindig bőségesebben hozzájuthassanak az előállított javukhoz. Ez a társadalomért folytatott küzdelem ad értelmet az életnek, s teszi büszkévé, boldoggá a ma emberét.

Nagy István

Tovább korszerűsítik az öthalmi állami gazdaságot

Új öt éves tervünk nagy mezőgazdasági programjának megfelelően a közel-múltban kidolgozták az öthalmi állami kísérleti gazdaság vezetői üzemleti vázlatos fejlesztési tervét. Ennek megfelelően bizonyos idő elteltével

mintegy 400 kataszteri holdon

folytatnak majd öntözési takarmány- és iparivény-termesztést. A Szegedi Vízügyi Igazgatóság elfogadta a gazdaság öntözési igénybejelentését. Hasonló megértést tanúsítanak ezzel kapcsolatban a minisztériumi szervek is.

Az öthalmi állami kísérleti gazdaság az utóbbi években a korszerű agrotechnikai módszerek alkalmazásával olyan termelési sikereket ért el, melyek további külterjes termelési viszonyok között már aligha fokozhatók. Az öthalmiak tavalyi 18,20 mázsa holdankénti bánykúti búzatermes átlaggal és a 20,80 mázsa májusi morzsolt kukorica termésátlaggal.

Csongrád megye állami gazdaságai között a legelső helyre kerültek.

Ugyancsak az első helyet vívta ki magának az olajlen, a lucerna, a tavaszi zab és a fűszerpaprika termesztésében is. Ezeket a sikereket már csak öntözéssel lehet tovább emelni.

Van arra lehetőség — különösen a vitamin- és fehérjedús takarmánynövények esetében — hogy az eddigi hozamokat mintegy kétszeresére emeljék.

A fűszerpaprika holdankénti termésátlagát átlagosan 70—80 mázsa fokozzák a Tisza vízének segítségével.

A Tisza vizét a baktói Felszabadulás Tsz számára jelenleg is épülő főcsatornán juttatják majd el a gazda-

ság területére, oly módon, hogy a csatornát a sándorfalvi műút menti földekről a budapesti műútig meghosszabbítják. Ugyanúgy, mint a baktói Felszabadulás Tsz nagyfeketéi földjein, az öthalmi állami kísérleti gazdaságban is esztendő rendszerű öntözőműveket építenek majd.

Ami nem kerül a hivatalos ívekbe

Beszélgetés egy népszámláló pedagógussal

A kopogtatás után fiatal, csinos nő lép be a szobába, s udvariasan bemutatkozik: — Hortobágyi Éva. A népszámlálási ívekkel jöttem.

Mint kedves vendéget, úgy fogadjuk. Nem komolykodó hivatalnok, mosolygós, szép lány, pedagógus.

— A Pedagógiai Főiskola gyakorló általánosának zenei osztályában tanítok hasonló korú emberkéket — említi, amikor a mi gyermekeink adatainak felvételére kerül sor, akik a rókusai iskolában tanulnak.

— Nagyszerű dolog a zenei általános — jegyzem meg és ő valóban lelkesen beszél hivataláról.

— Végelentül szeretem tehetséges, kis tanulóimat — mondja. — Az elsőöket, a másodikokat, akik már három szolamban tudnak énekelni. A szülők is örülnek annak a remek lehetőségnek, amit a néhány esztendő zenei oktatás nyújt. És — teszi le a golyós-tollat — most igazán tapasztalhattam a népszámlálás néhány napján is, mennyi mindennek örülhetnek az emberek. Járók házról házra, lakásról lakásra, és bizonyos mértékig családok belső »titkait« is megismerem. Legtöbb helyen

még áll a díszes karácsonyfa, tövében az ajándékhal-maz. A terített asztalok — reggelizés, ebédelés közben — találom az otthonlétüket — jólétől tanúskodnak. Sütnék még hétköznap is. A lakások szépen berendezettek, sok az új bútor, rádió, magnetofon, televízió, cserép-kályha. Szőnyegek borítják a padlót, még autók is állnak a házak előtt. Mondják: nincs még garázsuk. Persze ezeket az adatokat nem kell összeírnom — teszi hozzá mosolyogva —, pedig nagyon érdekes, tanulságos lenne.

Még néhány bejegyzést tesz a hivatalos ívre és menne már, de most én kérdezem:

— Milyen érdekességekkel találkozott munkája során?

— Sok mindennel — válaszol készségesen. — Megelőzőleg éppen egy magános férfinél voltam. Az adatszolgáltatás szerint meg kellett kérdezzem, van-e gyereke? Ő nagyon elcsodálkozott és kissé felháborodva mondta, hogy nincs. Pedig ilyen előfordul — teszi hozzá nevetve. — Van olyan hely, ahol 11 gyerek szaladgál a szobában és az asszony a nyolcadik férjével él. A leg-

nagyobb gondban voltam a beírásnál, mert csak négy férjnek van rubrika. És egyre kevesebb a rossz lakás. Persze ilyen is van, s a népszámlálási adatokba bekerül. Említették azonban néhány családnál, hogy tíz évvel ezelőtt, amikor ugyan-csak folyt hasonló összeírás, összehasonlíthatatlanul rosszabb körülmény tanúsító adatokat diktáltak be.

— Nehéz feladat a népszámlálás? — kérdezem beszélgetésünk végén.

— Igen — feleli kerekén. — Gyakran nem találjuk otthon a lakókat, előfordul, hogy háromszor is vissza kell mennünk, aztán helyrajzi adatokat is fel kell vennünk. Lépcsőzünk, idegeskedünk, de csak belülről. Egyébként türelmes, pontos munkát akarunk végezni. Kapunk érte külön javadalmazást, de azért a téli szünet hiányzik, mert igénybevesz a sokrétű adatgyűjtés.

A dicséretes népszámlálási munka közepette egy kellemes, figyelmes adatgyűjtő pedagógustól számos olyan dolgot is megtudtunk, ami nem kerül a hivatalos ívekbe.

Markovits Tibor

Stúdiók épülnek

A magyar rádió is állandóan fejlődik. Négy új stúdiót kap, melyek kiváló szakemberek közreműködésével épülnek. Képzett művészeket, zenei stúdiókat mutatják be. Ennek hullámaiban kiképzett művészeket rezonátorok építettek, melyek elnyelik a nem kívánatos hangokat.